

Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije

Topniška 31, 1000 Ljubljana

STALIŠČE DSDDS – STROKOVNEGA ZDRUŽENJA NA DRUŽINSKI ZAKONIK

Socialno delo se v teoriji in praksi ukvarja s socialnim delom z družino, pri tem je poleg socialnega z družino razvilo tudi strokovno delo na področju rejništva in posvojitvev.

Tudi v praksi se srečujemo s tem, da otroci živijo v različnih oblikah družin: z obema staršema, z enim staršem, v dopoljenih družinah z otroci različnih staršev, v dopoljenih družinah z istospolnimi starši, v družinah, kjer vlogo vzgoje in skrbi opravljajo socialni starši (rejniki, posvojitelji), vključujejo pa se tudi biološki starši.

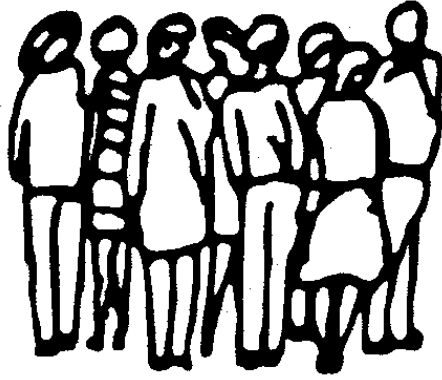
V praksi se stroka socialnega dela ukvarja z zagotovitvijo pravic in koristi otrok. To pomeni, da živijo v takšnem družinskem okolju, ki zanje predstavlja varen prostor, tople, ljubeče odnose, navezanost na starša/socialnega starša, prepoznavanje in odzivnost na otrokove potrebe in hkrati postavljanje meja, učenje strpnosti v odnosu do otroka in do širšega okolja, nenasilnih odnosov, dobra komunikacija, vključevanje v širše socialne stike in zunanje okolje, vzpodbujanje otrok v smislu razvoja otrokovih virov in moči.

Vse te potrebe, ki so ključne za dober razvoj otroka lahko opravljajo biološki starši in tudi socialni starši. Pri tem tudi ni razlike ali otrok živi v družini s homoseksualnimi ali heteroseksualnimi starši.

Ključen in pomemben dejavnik za položaj otrok, priznavanje otrokovih pravic in koristi pa je tudi pravna ureditev. V tem se v praksi socialno delo tudi zelo močno povezuje s pravom, ključna področja so opredeljena ravno v Družinskem zakoniku.

Za zagotovitev pogojev za dober otrokov razvoj v širšem družbenem okolju, v razvijanju socializacijskih spretnosti v širšem družbenem okolju, sprejemanju otrok in družinskih oblik v katerih živijo, zagotovitve enakih pravic in s tem tudi enake podlage za uveljavljanje pravic pri različnih službah, je nujno potrebna tudi pravno formalna ureditev pravic otrok in družin v katerih otroci živijo. Z izenačitvijo pravic v pravnem smislu tudi zagotovimo, predvsem pa preprečimo izključevanje takšnih otrok in družin, njihovo stigmatizacijo, diskriminacijo, prikrivanje resničnih življenjskih okoliščin v katerih otroci in družine živijo. To pa so lahko tudi tisti dejavniki, ki imajo negativen učinek na otrokov razvoj, vključevanje v širše družbeno okolje, sprejemanje ali umikanje.

V tem delu je zaveza stroke (socialnega dela, psihologije, sociologije), da iz strokovnega izhodišča vzpodbudi in ključno prispeva k vzpostavitvi takšnih pogojev, da so poleg notranjih

družinskih vzpostavljeni tudi pravni in formalni okvirji za izenačitev pravic otrok in njihovih družin, staršev.

Ker je to vprašanje, ki je vezano na udejanjanje osnovnih človekovih pravic in tudi ustavnih pravic ne more o tem vprašanju odločati in se izrekati tista javnost, ki že ima zagotovljene pravice in njihove pravice v ničemer ne omejujejo, zmanjšujejo ali kakorkoli spreminjajo njihovega položaja, njihove odločitve v kakšni obliki družinskega življenja želijo živeti, ali že živijo.

ZAKLJUČEK

Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije kot strokovno združenje sproti obravnava predloge novih zakonov, ki so vezana na socialno delovno področje in tudi podaja strokovne pripombe v primeru, ko je to potrebno za stroko socialnega dela, kvalitetno izvajanje služb in tudi za zaščito pravic uporabnikov socialnega dela in ožje socialnega varstva.

Menimo, da je ureditev otrok in družin, kot je pripravljena v Družinskem zakoniku ustrezna in nujno potrebna za ureditev pravic teh otrok in njihovih družin, je tudi nujno potrebna, da je čim prej sprejeta, kar pomeni, da stopi tudi v veljavo in izvajanje.

Predsednica DSDDS
Simona Ratajc